

Steunpunt
Cultureel
Erfgoed
Noord-Holland

Masterclass over groen erfgoed voor niet-erfgoedambtenaren

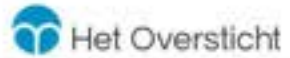

Landelijk netwerk van Steunpunten

Friesland

Overijssel

Utrecht

Zeeland

Groningen

Flevoland

Noord-Holland

Noord-Brabant

Drenthe

Gelderland

Zuid-Holland

Limburg

Wij zijn een vraagbaak

Steunpunt
Cultureel
Erfgoed
Noord-Holland

.. en nog meer collega's

Wij bieden kennis

**Steunpunt
Cultureel
Erfgoed
Noord-Holland**

Wij zijn een platform

**Steunpunt
Cultureel
Erfgoed
Noord-Holland**

foto door André Russcher

Lente-excursie van het Steunpunt Erfgoedteam

Bijeenkomst over Beleefbaarheid van archeologie

Werksessie Zonnepanelen op monumenten

Samen Slimmer Symposium

foto door André Russcher

Wij bieden inspiratie

**Steunpunt
Cultureel
Erfgoed
Noord-Holland**

Tijdschrift

Inspiratiesessie beleefbaarheid en archeologie

Werk: Anouk Olyden

Deel de jaarwisseling was er op verschillende plekken in Noord-Holland vastoverstikt, waarbij ook het erfgoed werd geraakt. Hoe kunnen gemeenten zich voorbereiden op toekomstige weersomstandigheden?

[Lees meer](#)

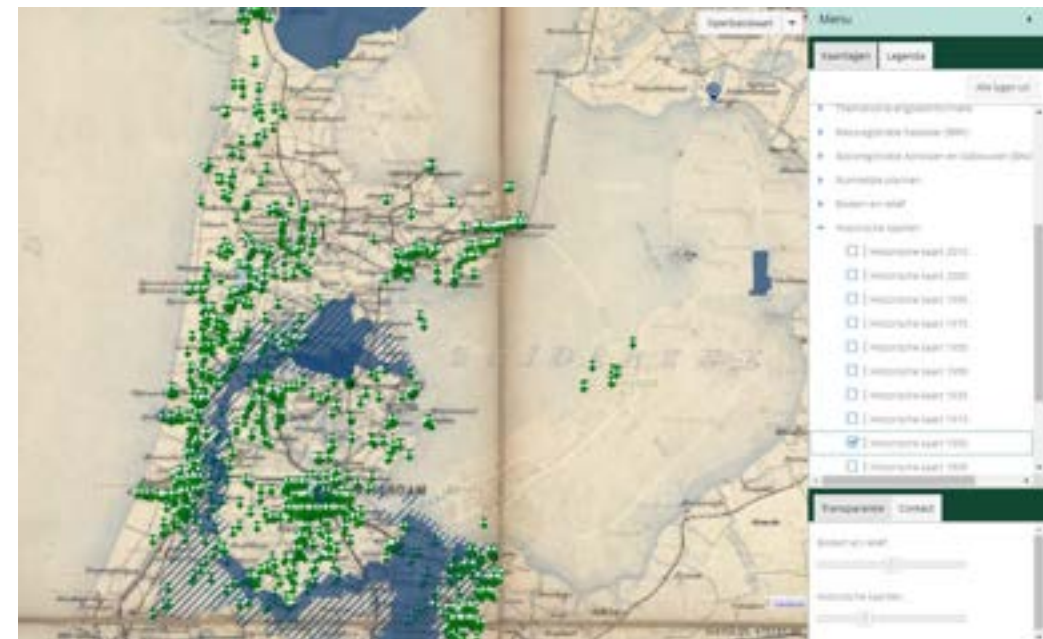
De landgoederenzone langs de kust van Holland in het omgevingsplan (2024)

Werk: Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland

In 2023 publiceerde het Steunpunt samen met Erfgoed Zuid-Holland een handreiking om de werkdagen te verbeteren en het beeld van de buitenplaatsen langs de Noord-Hollandse en Zuid-Hollandse kust in beeld te brengen. Het hoofdstuk over de wijze waarop de kernsfeer te verbeteren in het omgevingsplan een plek kunnen

Nieuwsbrief

Kaartviewer

Groen erfgoed in beleid – Lisa Timmerman

Welke instrumenten op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau? Hoe daarmee omgaan onder Omgevingswet?

Behoud en beheer van begraafplaatsen – Leon Bok

Wat mag wel en niet zonder vergunning op rijksmonumentale begraafplaatsen of met rijksmonumenten op begraafplaatsen.

Groen erfgoed in de gemeentelijke praktijk – Marieke Holthuijsen

Wat heeft gemeente Den Helder aan groen erfgoed, waarom is wel/niet voor een beschermde status gekozen en wat betekent dit voor beheer?

Ruimte voor vragen en discussie

Groen erfgoed

Verzamelnaam voor historische groenaanleggen zoals tuinen, parken, woonwijken, verdedigingswerken, begraafplaatsen, buitenplaatsen en landgoederen. Cultuurlandschappen met door de mens beïnvloed groen zoals (hakhout-)bossen, houtwallen vallen ook onder de noemer Groen erfgoed.

- Natuurwaarde
- Gebruikswaarde
- Economische waarde
- Erfgoedwaarde

Cultuurhistorische waarde

Architectuur-, kunst- of tuinhistorische waarde

Ensemblewaarde

Gaafheid en herkenbaarheid

Zeldzaamheid

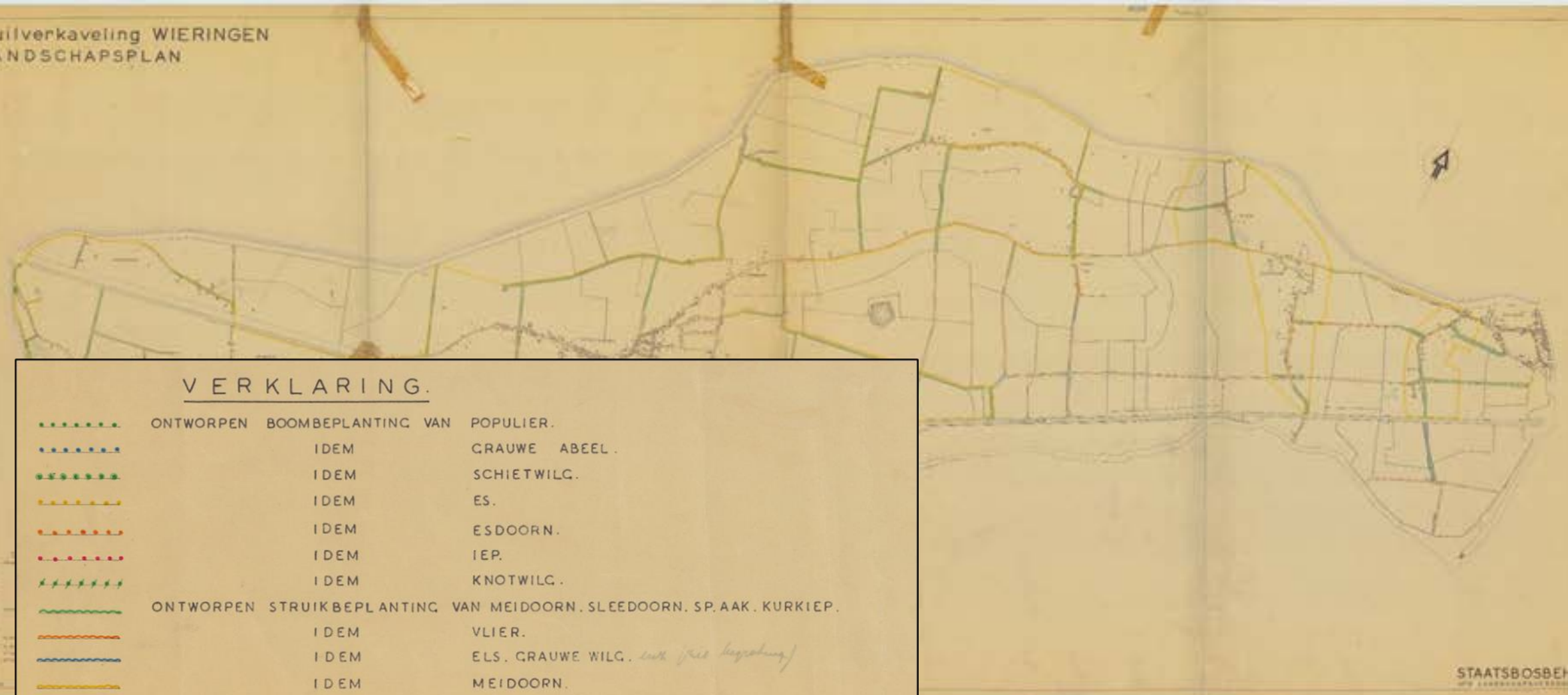

Ruilverkaveling WIERINGEN
LANDSCHAPSPLAN

Ruilverkaveling WIERINGEN
LANDSCHAPSPLAN

VERKLARING.

	ONTWORPEN BOOMBEPLANTING VAN	POPULIER.
	IDEM	CRAUWE ABEEL.
	IDEM	SCHIETWILG.
	IDEM	ES.
	IDEM	ESDOORN.
	IDEM	IEP.
	IDEM	KNOTWILG.
	ONTWORPEN STRUIKBEPLANTING VAN	MEIDOORN, SLEEDOORN, SP. AAK, KURKIEP.
	IDEM	VLIER.
	IDEM	ELS, GRAUWE WILG. <i>ook (als begroening)</i>
	IDEM	MEIDOORN.
	TE BEHOUDEN BOS.	
	TE BEHOUDEN BOOMBEPLANTING.	
	TE BEHOUDEN STRUIKBEPLANTING.	
	BEGRENZING DER HOGERE TERREINSGEDEELTEN MET MEER INTENSIEVE BEPLANTING.	

Beleidsinstrumenten groen erfgoed

- Rijk
  - *Rijksmonument*
  - *Rijksmonumentaal complex*
  - *Beschermd stads- of dorpsgezicht*
- Provinciaal
  - *Provinciaal monument*
  - *Bijzonder Provinciaal Landschap/Beschermd Landschap*
- Gemeentelijk
  - *Gemeentelijk monument*
  - *Beschermd stads- of dorpsgezicht*
  - *Cultuurlandschap of thema/gebied in omgevingsplan (buitenplaatsbiotoop)*

Beleidsinstrumenten groen erfgoed

- Rijk
  - ***Rijksmonument***
  - ***Rijksmonumentaal complex***
  - ***Beschermd stads- of dorpsgezicht***
- Provinciaal
  - *Provinciaal monument*
  - *Bijzonder Provinciaal Landschap/Beschermd Landschap*
- Gemeentelijk
  - *Gemeentelijk monument*
  - *Beschermd stads- of dorpsgezicht*
  - *Cultuurlandschap of thema/gebied in omgevingsplan (buitenplaatsbiotoop)*

groene Rijksmonumenten

- begraafplaatsen
- boerentuinen en erven
- diversen
- groenaanleg bij (semi-) openbare gebouwen
- groenaanleg bij buitenplaatsen en landgoederen
- stadsparken en plantsoenen
- tuinen

Naarden

Huizerstraatweg

Huizerstraatweg

Naarderstraat

Naarderstraat

Abri

Amersfoortsestraatweg

Berghuis

Flevorama

Godelindeweg

Amersfoortsestraatweg

Bollelaan

Bikbergerweg

Bikbergen

Rembrandtkwartier

Bollelaan

Flevolaan

Landhuis Oud-Bussum

Oud Bussum

Comeniuslaan

Brediusweg

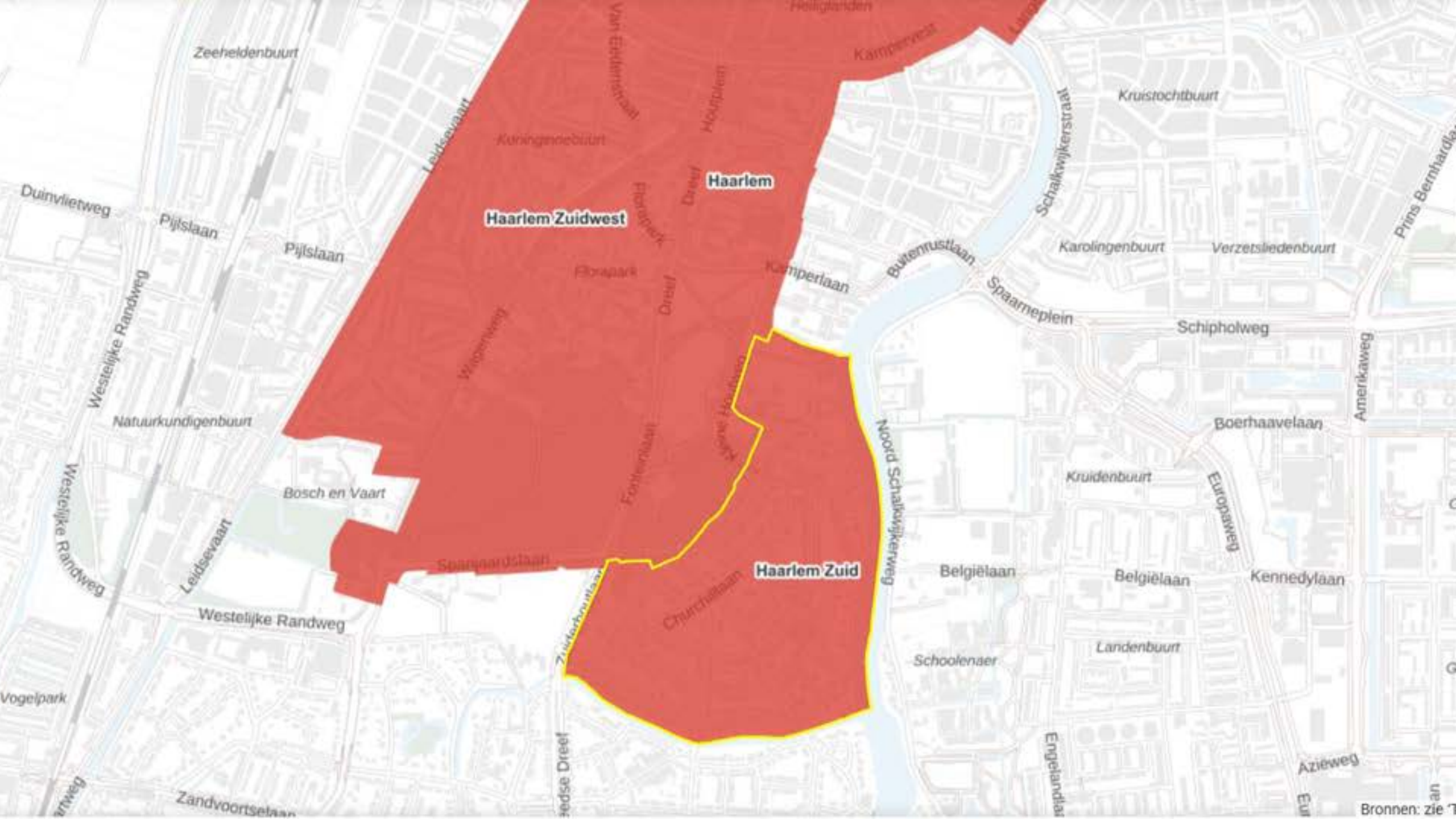
Brediusweg

Brinklaan

Albre

Zeeheldenbuurt

Duinvlieweg

Pijtslaan

Pijtslaan

Haarlem Zuidwest

Haarlem

Kampervest

Kruisochtbuurt

Schalkwijkervaart

Karolingenbuurt

Verzetsliedenbuurt

Prins Bernhardlaan

Westelijke Randweg

Natuurkundigenbuurt

Westelijke Randweg

Bosch en Vaart

Wooierweg

Fortenlaan

Spaanse Hoofdweg

Haarlem Zuid

Buurenustlaan

Spaarneplein

Schipholweg

Boerhaavelaan

Amerikaweg

Kruidenbuurt

Europaweg

Westelijke Randweg

Leidsevaart

Spaanse Hoofdweg

Chunthalaan

Noord Schalkwijkervaart

Belgielaan

Belgielaan

Kennedylaan

Landenbuurt

Schoolnaer

Engelandlaan

Azieweg

Vogelpark

Zandvoortsebaan

Dreef

Bronnen: zie 7

Nadere typering van te beschermen waarden

Het gebied Haarlem-Zuid is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische betekenis van dit overwegend als villapark ingerichte gebied. Het gebied heeft een hoogwaardig en grotendeels gaaf bewaard gebleven stedenbouwkundig patroon met een karakteristieke architectonische invulling van villa's en geschakelde middenstandswoningen.

Van zeer grote betekenis is het in dit gebied gelegen complex Tuinwijk-Zuid, dat reeds als rijksmonument bescherming geniet. De bescherming als rijksmonument geldt ook voor de restanten van de buitenplaatsen, zoals de tuin en het huis van Spaar en Hout, het huis Oosterhout en het Hofje van Heythuyzen.

Het gebied Haarlem-Zuid is representatief voor de ontwikkeling van buitenplaatsgebieden naar villawijken met soms behoud van enkele historische elementen en goed aansluitend op de Haarlemmerhout. De ruime stedenbouwkundige situering bood veel architecten van naam hier gelegenheid hun architectuur van villa's, scholen en geschakelde woningbouw te realiseren. De uitzonderingen die de regel bevestigen, zijn tegenwoordig als landmarks in de villawijk te herkennen, zoals de parkflat Zuiderhout en het verzorgingstehuis Zuiderhout.

Nadere typering van te beschermen waarden:

- de hoofdstructuur van het stedenbouwkundig ontwerp van L.A. Springer;
- de bebouwing met kenmerkende architectuurhistorische en typologische waarden uit verschillende periodes, met name uit het interbellum;
- de open ruimtes die deel uitmaken van deze structuur, zoals de vijvers en het plantsoen rond de Parkflat Zuiderhout, de (doorzichten naar) de Spaarne-oever;

- de samenhang van het overwegend gebogen stratenpatroon met de architectuur van villa's en geschakelde middenstandswoningen;
- de samenhang van Tuinwijk-Zuid met zijn directe omgeving;
- de samenhang van deze buurt met de Haarlemmerhout;
- de samenhang van de scholen met de overige bebouwing;
- het openbare en particuliere groen als wezenlijk onderdeel voor deze villawijk. In het bijzonder de profilering van de groene lanen, gevormd door hoogopgaand groen, met name aan de noord- en westrand van het gebied, de groene inrichting en afrastering van de particuliere tuinen, waaronder de hagen in Tuinwijk-Zuid;
- de relatie van de belangrijke restanten van de vroegere buitenplaatsen met de latere ontwikkelingen;
- de architectuur en situering van parkflat Zuiderhout als voorbeeld van wederopbouwarchitectuur en als eerste woninghoogbouw in Haarlem.

Beleidsinstrumenten groen erfgoed

- Rijk
  - *Rijksmonument*
  - *Rijksmonumentaal complex*
  - *Beschermd stads- of dorpsgezicht*
- Provinciaal
  - ***Provinciaal monument***
  - ***Bijzonder Provinciaal Landschap/Beschermd Landschap***
- Gemeentelijk
  - *Gemeentelijk monument*
  - *Beschermd stads- of dorpsgezicht*
  - *Cultuurlandschap of thema/gebied in omgevingsplan (buitenplaatbiotoop)*

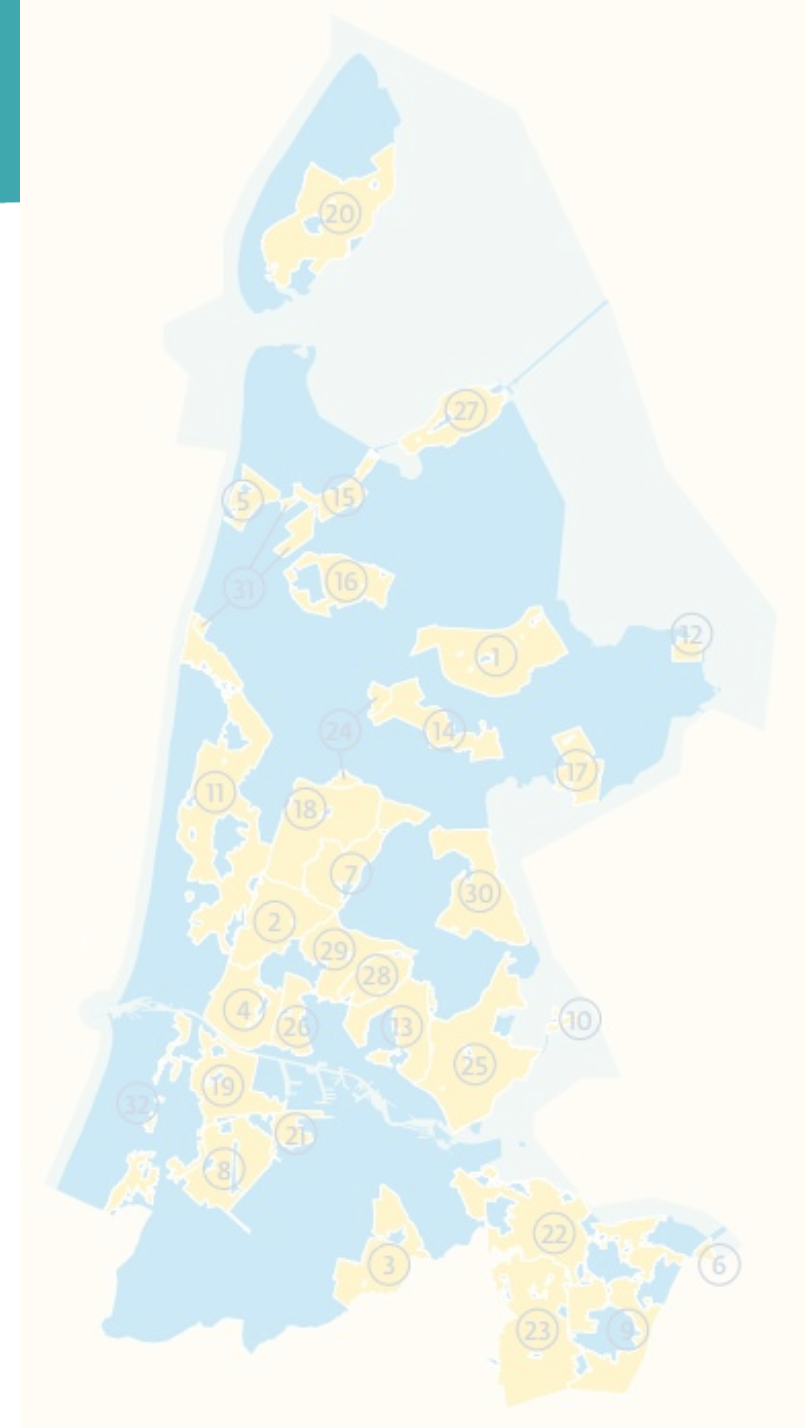
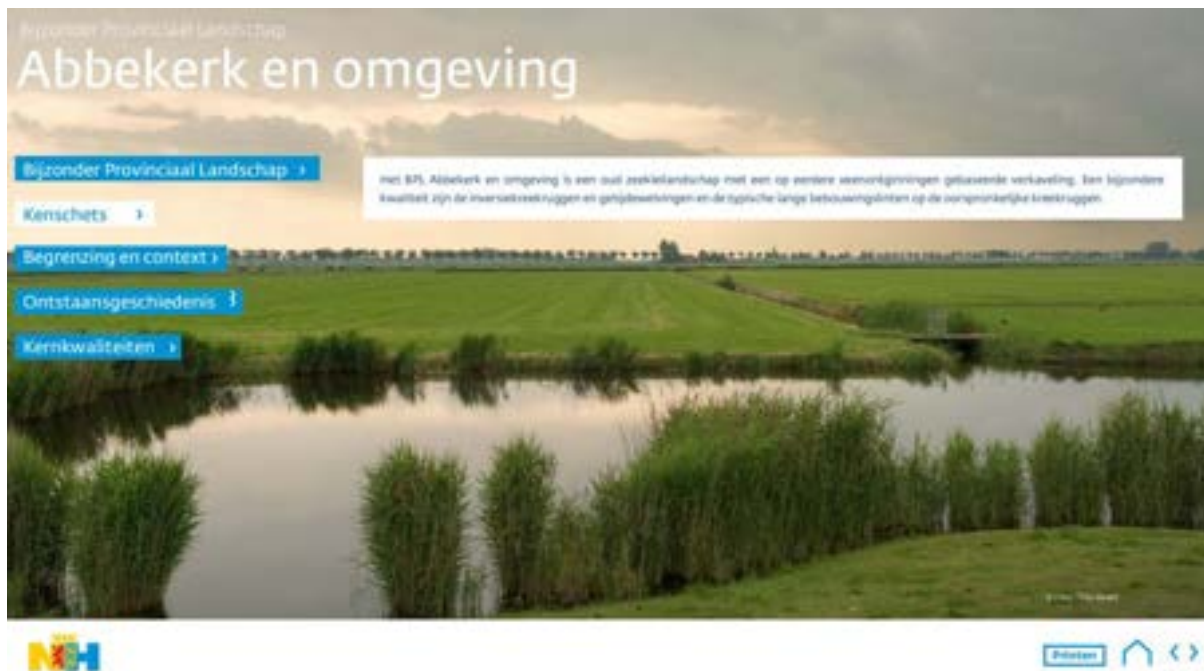
Provinciale monumenten

Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland

Bijzonder Provinciaal landschap/Beschermd landschap

- 32 gebieden
- Ontstaansgeschiedenis en kernkwaliteiten

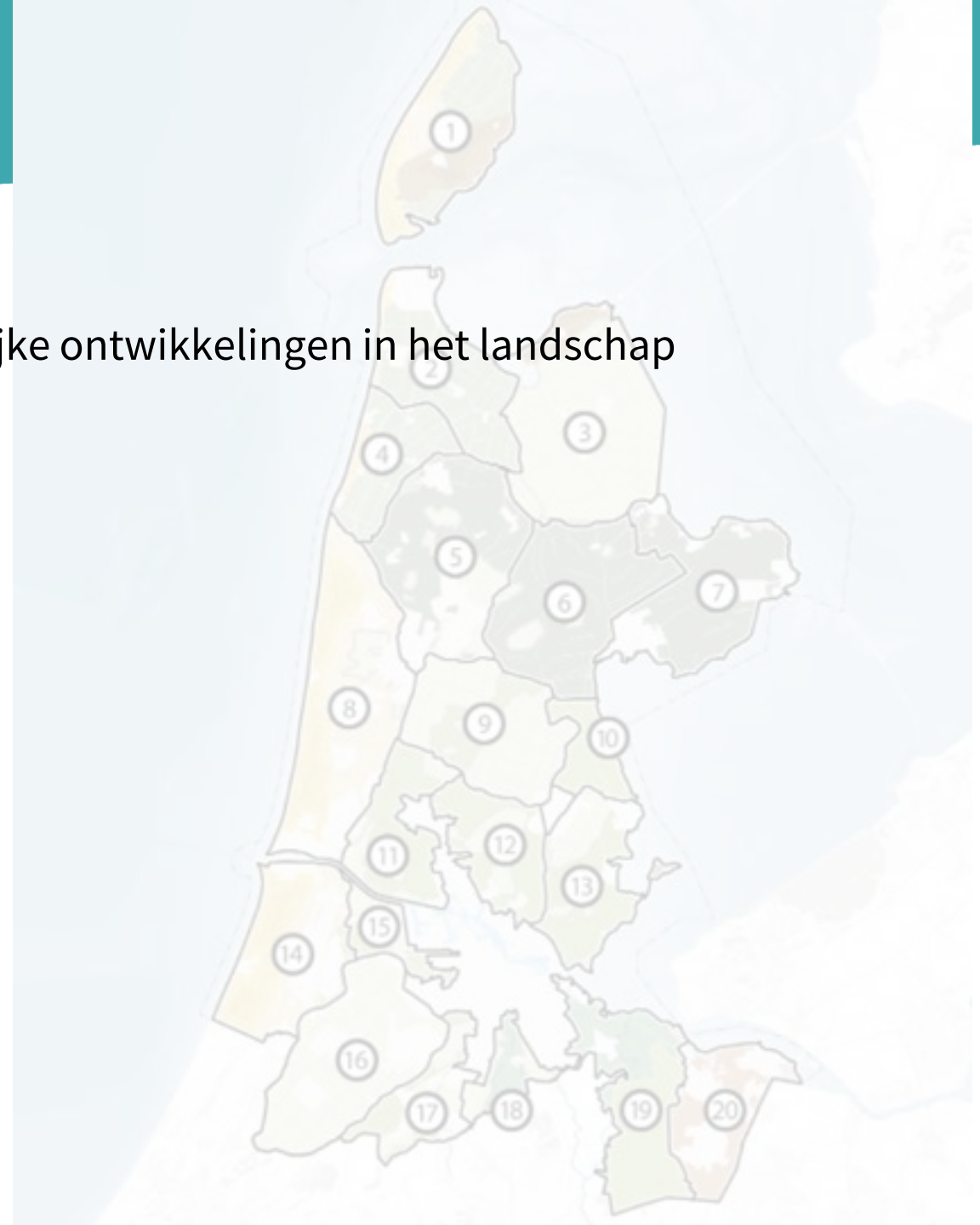

Leidraad Landschap en Cultuurhistorie 2018

Provinciale handreiking voor inpassen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het landschap

20 ensembles 10 structuren

- Gebiedsgerichte beschrijvingen
  - ontstaansgeschiedenis
  - kernwaarden
- Ontwikkelingsgerichte beschrijvingen
  - ambities
  - ontwikkelprijncipes

Beleidsinstrumenten groen erfgoed

- Rijk
  - *Rijksmonument*
  - *Rijksmonumentaal complex*
  - *Beschermd stads- of dorpsgezicht*
- Provinciaal
  - *Provinciaal monument*
  - *Bijzonder Provinciaal Landschap/Beschermd Landschap*
- Gemeentelijk
  - ***Gemeentelijk monument***
  - ***Beschermd stads- of dorpsgezicht***
  - ***Cultuurlandschap of thema/gebied in omgevingsplan (buitenplaatsbiotoop)***

groene Gemeentelijke monumenten

- Begraafplaatsen
- Solitaire bomen
- Hofjes
- Tuinen
- Plantsoenen

☰ Zoeken... 🔍

Legenda

Schakel alle lagen uit

Boomstatus

- Monumentale bomen derden
- Waardevolle bomen derden
- Monumentale bomen gemeente
- Waardevolle bomen gemeente
- Overige bomen gemeente

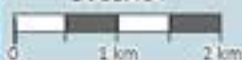
Waardevolle houtopstanden

- Gemeente
- Hoogheemraadschap
- Particulier
- Overige partijen

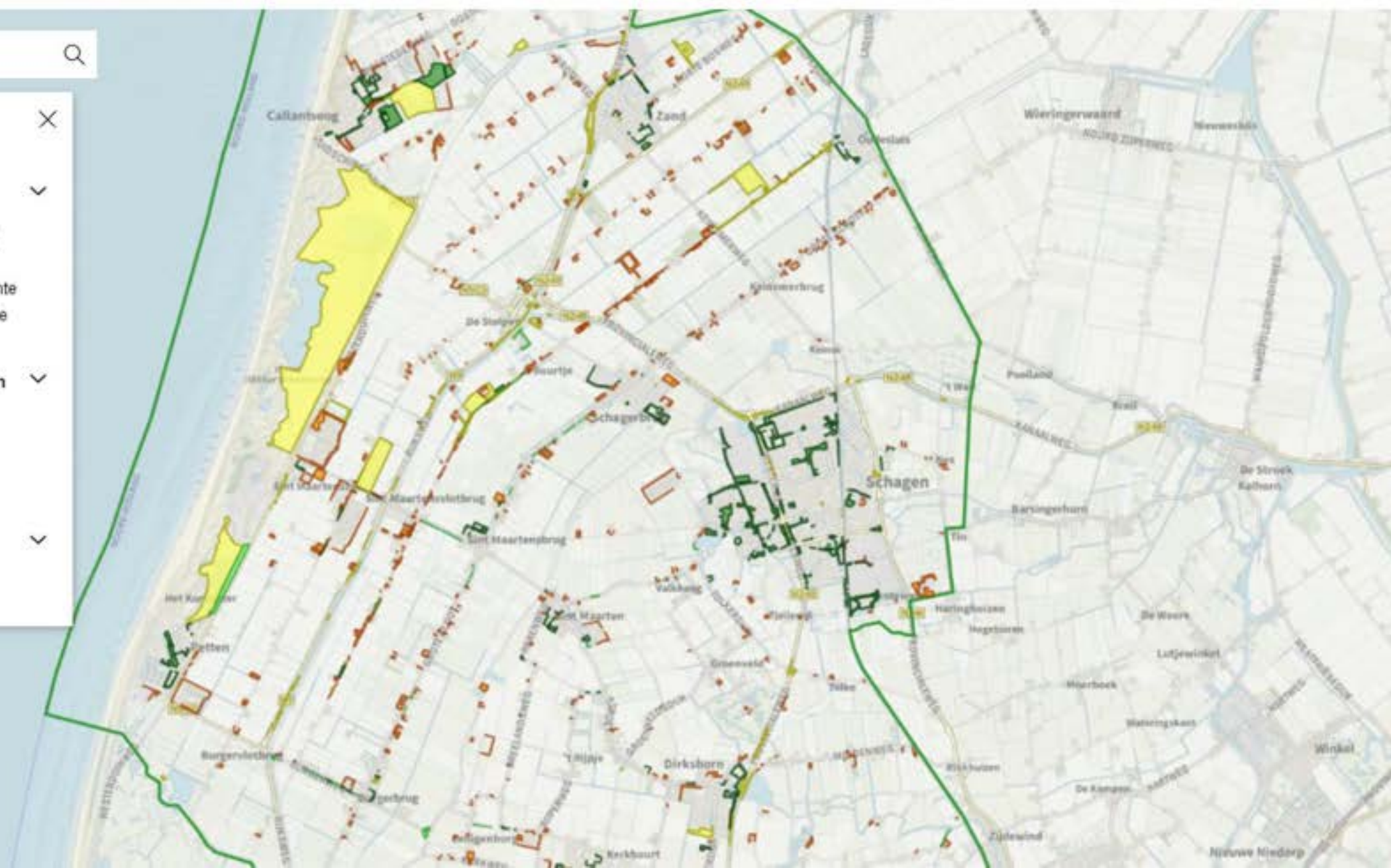
Gemeentegrens

1 : 68.404

Schaal ▼

Omgevingsplan

- Bouwvlak
- Functieaanduiding bos
- Functieaanduiding landschapswaarden
- Maatvoering maximum bebouwingspercentage: 45%
- Maatvoering maximum bouwhoogte: 8 m

Beleidsinstrumenten groen erfgoed

Begeleiden of beschermen?

- Omgevingsplan
- Buitenplaatsenbiotoop
- Beschermd stads- of dorpsgezicht
- Monument

Te koppelen aan instandhoudingsplicht (onderhoudsplicht) en/of zorgplicht

Instandhoudingssubsidie

Omgevingsvergunning

- **Wet natuurbescherming**
  - *Voor boombeplantingen groter dan 1000 m² of bomenrij van minstens 20 bomen*
  - *Meld- en herplantplicht (uitzondering natuurbeheer)*
  - *Uitgezonderd erven, tuinen, langs landbouwgrond en binnen bebouwde kom*
- **Plaatselijke bomenverordening**
  - *Waardevolle bomen, bepaalde straten als hoofdgoenstructuur*
  - *Verbieden kappen of kandelaberen*
  - *Omgevingsvergunning nodig*
  - *Gemeentelijke lijst of landelijk register van monumentale bomen*

Meer weten?

- Groen Erfgoed in de Omgevingswet. Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland, 2023
<https://steunpuntcultureelerfgoednh.nl/handreiking-groen-erfgoed-in-de-omgevingswet/>
- Kaartviewer Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland
<https://kaarten.mooinoord-holland.nl>
- Kaart groen erfgoed. Rijksdienst Cultureel Erfgoed
<https://rce.webgis.nl/nl/map/groen-erfgoed>
- Groen erfgoed. Praktische tips voor onderhoud en herstel. ERM 2019
- Beschermd Landschap. Provincie Noord-Holland
https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Beschermd_landschap

Vragen?

Groen erfgoed in beleid – Lisa Timmerman

Welke instrumenten op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau? Hoe daarmee omgaan onder Omgevingswet?

Behoud en beheer van begraafplaatsen – Leon Bok

Wat mag wel en niet zonder vergunning op rijksmonumentale begraafplaatsen of met rijksmonumenten op begraafplaatsen.

Groen erfgoed in de gemeentelijke praktijk – Marieke Holthuijsen

Wat heeft gemeente Den Helder aan groen erfgoed, waarom is wel/niet voor een beschermde status gekozen en wat betekent dit voor beheer?

Ruimte voor vragen en discussie

Masterclass Groen Erfgoed

Grijs in het Groen (behoud en beheer begraafplaatsen)

Leon Bok, 31 maart 2025

Inhoud

- Voorstellen
- Funerair erfgoed?
- Groen op begraafplaatsen
- Grijs op begraafplaatsen
- Noodzaak

Leon Bok

Specialist Funerair

Erfgoed RCE

578 begraafplaatsen met ±1.200
beschermde onderdelen

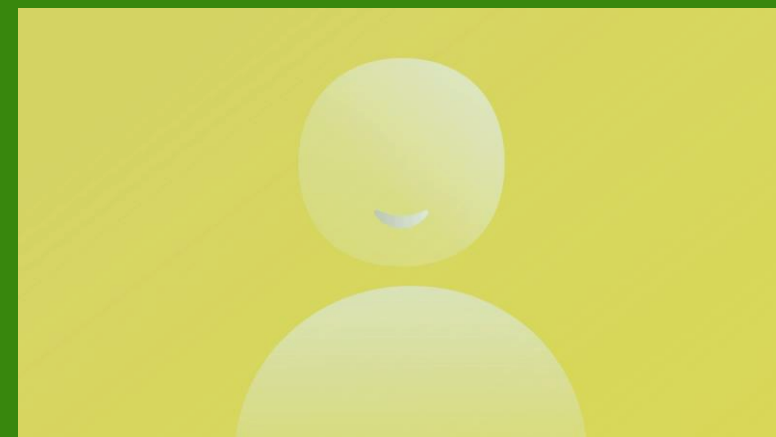
Veel in Noord-Brabant en Fryslân

Veel onduidelijkheden in
omschrijvingen (*op het kerkhof
enkele 17de-eeuwse en jongere
zerken*)

Alle begraafplaatsen bezocht?

Database

Voorstellen

- 🪦 Funerair erfgoed is de neerslag van onze begraafcultuur (funus is begraven).
- 🪦 Het erfgoed = aanleg (groen/paden), grafvelden, grafmonumenten en daarmee samenhangende gebouwen en structuren
- 🪦 Oudste funeraire erfgoed in Nederland zijn hunebedden, grafheuvels en urnenvelden
- 🪦 Vaak spreken we pas van funerair erfgoed als het op een of andere wijze ‘gewaardeerd’ is.

Groen op begraafplaatsen

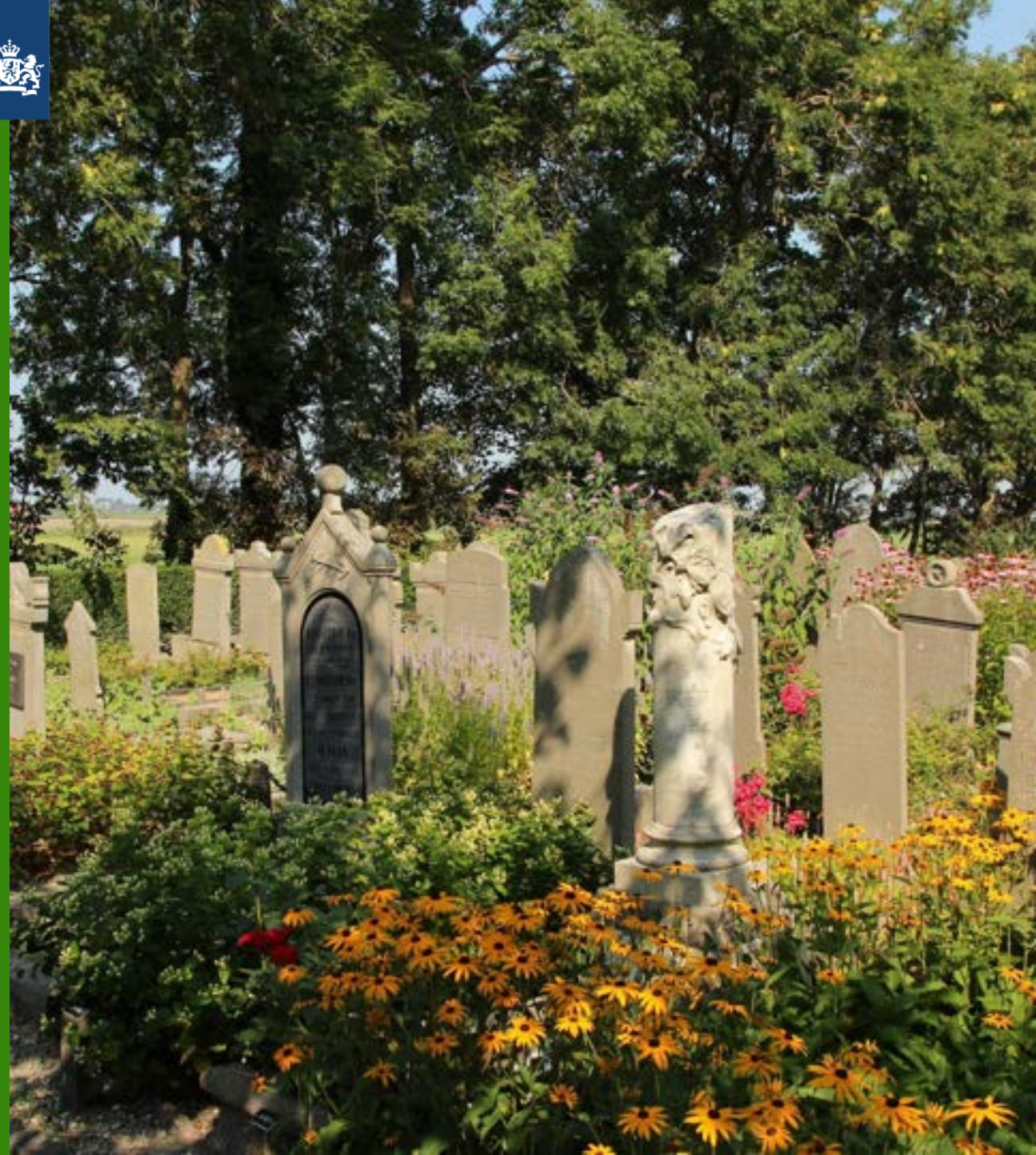
- Voor de 19de eeuw vaak alleen voor gebruik/verkoop
- 19de eeuw meer aandacht voor individuele graven, ter ondersteuning
- Vanuit wetgeving ook verplichting door bijvoorbeeld haag of sloot
- Nieuwe begraafplaatsen vaak met brede afscherming

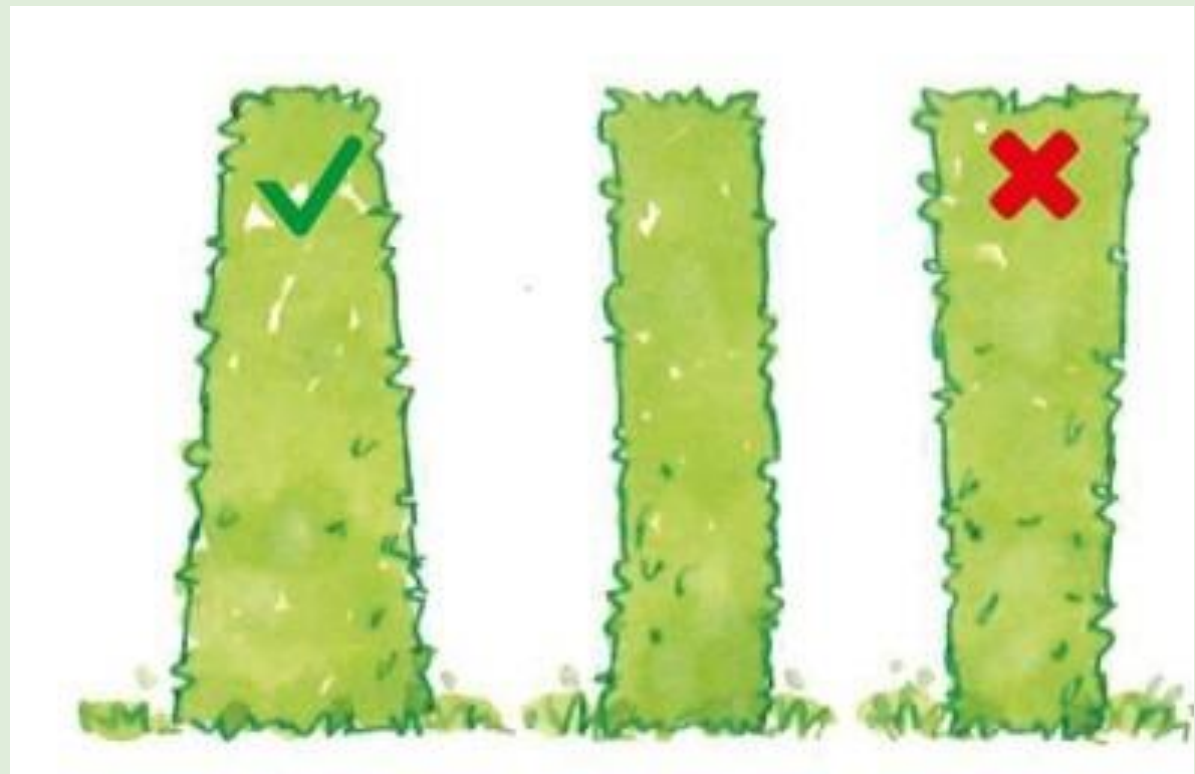
Beschermd groen

- Vaak alleen hoofdstructuur
- Voor aanpassing is omgevingsvergunning nodig
- Uitgezette lijn is wel naar meer extensief onderhoud
- Wijze van onderhoud liefst in afstemming tot grafmonumenten

- Groen onder druk:
  - Onvoldoende beheer
  - Verkeerd onderhoud
  - Onvoldoende onderzoek
  - Klimaatverandering
  - Minder begravingen

Grijs op begraafplaatsen

- Onbekend maakt onbemind
- Zonder onderhoud verdwijnen bijzondere grafmonumenten
- Maar onderhoud is ook iets wat periodiek nodig is

HIER RUST
CORNELIA
ARDON
Geb. 20 Nov
1835
Overl. 10 Me
1904
Wed. van
A. Dubbelman
E.
J. Dubbelman
Geb. 19 Nov 1863
Overl. 26 Dec 1927

HIER RUST

het stoffelyke overblyfsel
van *Alteffrouwe*

ELISABETH M. POT
wed. van den Heer

DOUWE EGBERTS.

overleden te Joure

den 29 Junij 1835,

in des vaderdom

van 66 jaaren en 9 dagen

en begraven 2 Julij.

Eene vrouw die den Heere
vreeszal geprezen worden.

B. d. S. XXX. vs 30.

Zij heeft de gangen harer huis
houding gadegeslagen en niet in

ledigheid haar brood gegeten.

B. d. S. XXXI. vs 27.

Dat zij ruste in Vrede.

HIER RUST

het stoffelyke overblyfsel
van *Alteffrouwe*

ELISABETH M. POT
wed. van den Heer

DOUWE EGBERTS.

overleden te Joure

den 29 Junij 1835,

in des vaderdom

van 66 jaaren en 9 dagen

en begraven 2 Julij.

Eene vrouw die den Heere
vreeszal geprezen worden.

B. d. S. XXX. vs 30.

Zij heeft de gangen harer huis
houding gadegeslagen en niet in

ledigheid haar brood gegeten.

B. d. S. XXXI. vs 27.

Dat zij ruste in Vrede.

Beheer met visie

- Aansluiting zoeken bij groenbeheer (afstemmen)
- Weten waarom je onderhoud
  - Behoud materiaal in oorspronkelijke staat
  - Cultuurhistorisch belang
  - Duurzaam bevorderen
  - Karakteristiek overeind houden

Onderhoud

Preventief

- Schilderen (periodiek)
- Voorkomen schade (monitoren)
- Onderdelen vervangen (periodiek)
- Schoonmaken (periodiek)

Onderhoud

Reactief

- Vervangen / lijmen onderdelen
- Schade herstellen (extrinsieke factor)
- Paden vervangen
- Opschot verwijderen

Verkeerd onderhoud

- Schuren (powertools)
- Agressieve middelen (zuur)
- Hoge druk
- Opschot laten staan
- Uitstellen
- Mossen en korstmos verwijderen
- Verkeerde materialen

Vragen?

Masterclass

Groen erfgoed in beleid – Lisa Timmerman

Welke instrumenten op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau? Hoe daarmee omgaan onder Omgevingswet?

Behoud en beheer van begraafplaatsen – Leon Bok

Wat mag wel en niet zonder vergunning op rijksmonumentale begraafplaatsen of met rijksmonumenten op begraafplaatsen.

Groen erfgoed in de gemeentelijke praktijk – Marieke Holthuijsen

Wat heeft gemeente Den Helder aan groen erfgoed, waarom is wel/niet voor een beschermde status gekozen en wat betekent dit voor beheer?

Ruimte voor vragen en discussie

gemeente

DEN HELDER

**Groen erfgoed
in Den Helder**

Marieke Holthuijsen
Assetmanager Groen & Spelen

 @Marieke Holthuijsen

Algemene Begraafplaats

Zeeredders & walvisvaarders

Hier vind je verhalen van beroemde walvisvaarders en zeeredders zoals Donus Rijkens, Cornelis Dits en Jacob Bakker. Ook leer je Heldense straten beter kennen.

[Lees meer >](#)

Oude stenen

Leer de meest bijzondere stenen op de begraafplaats kennen zoals het oudste grafsteen en het graf van Dierck Pieters die iets bijzonders schonk aan de stad.

[Lees meer >](#)

Grote monumenten

Bekijk hier de grootste gedenkstenen, zoals dat van wed. A.G.A. Verstegen of van Egbert Loozeberg. Ontdek ook het verhaal achter bijvoorbeeld de Janzenstraat.

[Lees meer >](#)

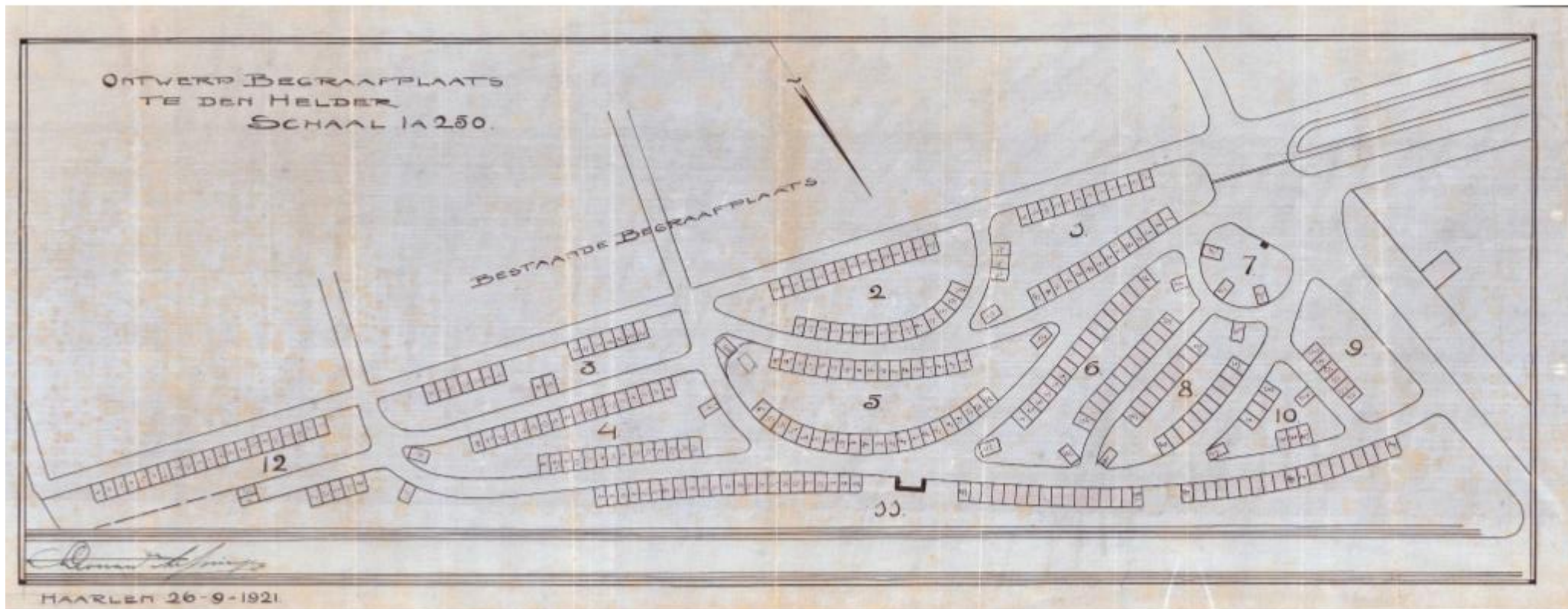
Joodse begraafplaats

Hier zie en lees de verhalen van de Joodse begraafplaats, zoals de oudste steen van Louis Boas, uit 1927, en de steen met twee zogenoemde honden van Abraham Cohen.

[Lees meer >](#)

Leonard Antony Springer: *“Een begraafplaats moet niet somber en droefgeestig zijn, opdat men huivere er heen te gaan. Men trachte de natuur in haar lieflijkste eenvoudige vormen weer te geven. Want het is de plaats waar men het lichaam teruggeeft aan de aarde, waaraan het ontleend werd.”*

Natura2000 gebied

Gemeente Den Helder
Bosobjecten Donkere Duinen

0 50 100 m

Legenda

Beheerobjecten

- Broekbos
- Gemengd bos
- Loofbos
- Naaldbos
- Struweel

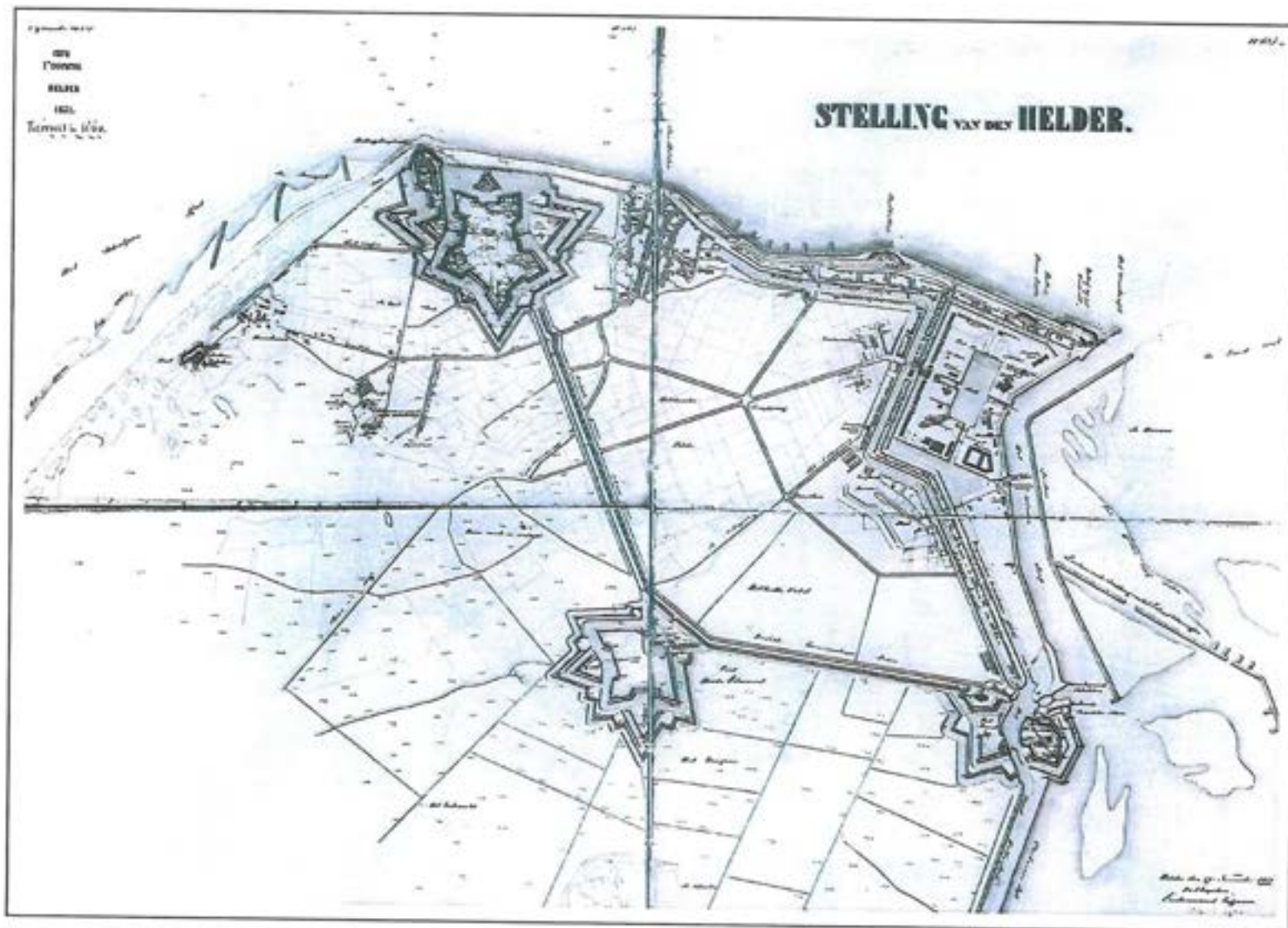

De Stelling

www.stellingdenhelder.nl

Beschermd stadsgezicht Stelling Den Helder

Kaart 1 De Stelling van Den Helder, 1851

Beschermings- waardige bomen

www.denhelder.nl/bomen

Status

Monumentale bomen

Deze bomen zijn ouder dan zestig jaar. Ze hebben bijna allemaal een beeldbepalende functie in de stad. Of ze zijn zeldzaam in de omgeving van Den Helder of zelfs Noord-Holland.

Koningsbomen

Dit zijn bomen geplant ter ere van speciale gelegenheden binnen het Koninklijk Huis.

Herdenkingsbomen

Bijzondere gebeurtenis.

[Home](#) > [Wonen en omgeving](#) > [Monumenten](#) > [Beschermden bomen](#)

Beschermden bomen

Voor bomen is een plek als Den Helder (met aan drie kanten zee) niet de beste plek om te groeien. Toch staan er meer dan 21.000 bomen. Een aantal van deze bomen krijgt een beschermden status.

Monumentale bomen

Er zijn zo'n 20 monumentale bomen. Deze bomen zijn ouder dan zestig jaar. Ze hebben bijna allemaal een beeldbepalende functie in de stad. Of ze zijn zeldzaam in de omgeving van Den Helder of zelfs Noord-Holland.

Koningsbomen

Er zijn 5 Koningsbomen. Dit zijn bomen geplant ter ere van speciale gelegenheden binnen het Koninklijk Huis.

Herdenkingsbomen

Er zijn 3 herdenkingsbomen. Daarvan staan er 2 bij het vliegermonument ter herdenking van 2 piloten die zijn neergestort in 1943. In 2009 is een Amerikaanse eik geplant ter ere van het 100-jarige bestaan van Julianadorp.

Overzicht beschermden bomen

Hieronder kunt u het overzicht bekijken van de beschermden bomen.

[Overzicht beschermden bomen bekijken](#)

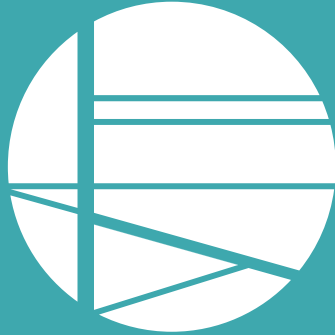
**Bedankt voor
uw aandacht**

Vragen?

Op de agenda – een greep uit ons programma

3 april	Inspiratiebijeenkomst meerstemmig erfgoedbeleid	11 juni	Zomer-excursie Erfgoedteam
7 mei	Steunpunt Erfgoedteam <i>Toekomst van agrarisch erfgoed</i>	19 juni	Expeditie Schatrijk <i>Gooi en Vechtstreek</i>
14 mei	Samen Slimmer Symposium <i>erfgoed en de Omgevingswet</i>	12 september	Bustour voor raadsleden
5 juni	Netwerk voor nieuwe erfgoedprofessionals		

**MOOI
NOORD-
HOLLAND**

ADVISEURS
OMGEVINGSKWALITEIT

Lisa Timmerman – beleidsadviseur landschap en cultuurhistorie
Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland
l.timmerman@mooinoord-holland.nl

Het Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland wordt uitgevoerd
door stichting MOOI Noord-Holland in opdracht van provincie
Noord-Holland.

info@steunpunterfgoednh.nl | www.steunpunterfgoednh.nl